

POSTANOWIENIE

Dnia 13 kwietnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Grubba

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w dniu 13 kwietnia 2023r.

sprawy **M. S.**

skazanego za czyn z art. 197§1 k.k. w zw. z art. 12§1 k.k. w zw. z art. 64§1 k.k. i art. 207§1 k.k. w zw. z art. 64§1 k.k.

z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Zamościu

z dnia 20 września 2022r., sygn. akt II Ka 537/22,

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Krasnymstawie

z dnia 18 maja 2022r., sygn. akt II K 634/21

p o s t a n o w i ł:

1. oddalić kasację uznając ją za oczywiście bezzasadną,
2. zwolnić skazanego od ponoszenia kosztów sądowych postępowania kasacyjnego, obciążając nimi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Kasacja wniesiona w imieniu skazanego jest bezzasadna i to w stopniu oczywistym.

W pierwszym zarzucie kasacji skarżący wskazał na wystąpienie w sprawie bezzwzględnej przesłanki odwoławczej z art. 439§1 pkt 10 k.p.k., mającej swoje źródło w rażącym naruszeniu prawa skazanego do obrony, polegającym na braku kontaktu ze skazanym z uwagi na jego pobyt w pełnej izolacji przez okres 7 miesięcy na oddziale zakaźnym w ZK w P., co stanowiło przeszkodę do

wykonywania czynności obrońcy. W uzasadnieniu kasacji obrona podniosła, że we wskazanym okresie nie było możliwości nawiązania ze skazanym bezpośredniego kontaktu, a obrona prowadzona w takich warunkach – mając na uwadze ograniczone możliwości intelektualne skazanego i stres temu towarzyszący – nie była możliwa.

Rozpoznając powyższy zarzut na wstępie przypomnieć należy, że bezwzględna przesłanka odwoławcza z art. 439§1 pkt 10 k.p.k., skutkująca koniecznością wydania orzeczenia o charakterze kasatoryjnym, zachodzi wówczas, gdy oskarżony w postępowaniu sądowym nie miał obrońcy w wypadkach określonych w art. 79§1 i §2 k.p.k. oraz art. 80 k.p.k. lub obrońca nie brał udziału w czynnościach, w których jego udział był obowiązkowy.

W pierwszej kolejności należy podnieść, że w stosunku do skazanego M. S. nie zachodziły wymienione w tym przepisie przypadki obrony obligatoryjnej – nie korzystał on z pomocy profesjonalnego podmiotu w związku z wystąpieniem którejkolwiek z przesłanek określonych w art. 79§1 k.p.k. (*vide*: k. 98 -102 akt sprawy II K 634/21), Sąd nie uznał tego za niezbędne ze względu na inne okoliczności utrudniające obronę, sprawa nie toczyła się przed sądem okręgowym, zaś skazanemu nie zarzucono zbrodni.

Analizując z kolei przebieg postępowania należy podzielić uwagi poczynione w odpowiedzi na kasację, tj. zważyć, że w toku postępowania sądowego przed sądem pierwszej i drugiej instancji obrońca nie zgłaszał żadnych problemów z nawiązaniem kontaktu z (wówczas) oskarżonym, a także nie widział potrzeby osobistej jego obecności i uczestniczenia w czynnościach postępowania dowodowego (k. 257 akt sprawy II K 634/21). Obrońca złożył jeden wniosek o wyrażenie zgody na widzenie i kontakt telefoniczny z oskarżonym, który został pozytywnie rozpoznany (k. 192, 194 akt sprawy II K 634/21). Niewątpliwie skarżący pozostawał w kontakcie telefonicznym z M. S. , o czym świadczy chociażby oświadczenie złożone przez obrońcę w toku rozprawy w dniu 11 maja 2022r., że po skontaktowaniu się telefonicznie z oskarżonym ustalił, że M. S. nie będzie składał żadnych wniosków dowodowych przed zamknięciem przewodu sądowego (k. 261-261v akt sprawy II K 634/21). Choć obrońca przez pewien okres postępowania miał

uniemożliwiony osobisty kontakt ze skazanym, który przebywał, jak wskazuje sam skarżący, w jednostce penitencjarnej oddalonej o niemalże 600 km od miejsca działalności obrońcy, to miał on możliwość utrzymywania z M. S. kontaktu telefonicznego, a obrońca uczestniczył we wszystkich czynnościach postępowania, zaś żadne z nich nie miało charakteru obligatoryjnego, w myśl art. 439§1 pkt 10 k.p.k.

Zarzut kasacji należy zatem uznać za całkowicie chybiony. Z przyczyn wskazanych wyżej podnieść trzeba z całą pewnością, że ewentualne naruszenie prawa skazanego do obrony nie miało charakteru bezwzględnej przesłanki odwoławczej. Okoliczności sprawy prowadzą ponadto do wniosku, że w istocie w ogóle nie doszło do naruszenia tego prawa.

Co zaś do drugiego z zarzutów kasacyjnych, w którym wskazano na rażącą obrazę prawa procesowego, która mogła mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, tj. naruszenie art. 433§2 k.p.k. w zw. z art. 457§3 k.p.k., polegającą na nieprawidłowej kontroli zarzutu apelacji dotyczącego obrazu art. 170§3 k.p.k. – również ten zarzut należy ocenić jako oczywiście bezzasadny.

W uzasadnieniu nadzwyczajnego środka odwoławczego skarżący go nie uargumentował i nie wskazał, na czym miałyby polegać uchybienie Sądu II instancji. Lektura zarzutu apelacji dotyczącego obrazu art. 170§3 k.p.k. - pkt 1a) tego środka odwoławczego – oraz motywów pisemnych Sądu Okręgowego nakazuje uznać, że Sąd ustosunkował się do niego w sposób rzetelny i w pełni prawidłowy. W istocie bowiem składając wniosek o dopuszczenie dowodu z uzupełniającej opinii biegłego psychologa obrońca zobowiązał się do sprecyzowania tezy dowodowej tego wniosku na piśmie w terminie 3 dni (k. 171v), czego ostatecznie nie uczynił. Do czasu zamknięcia przewodu sądowego przed Sądem I instancji obrońca nie ponowił też takiego wniosku. Zasadnie zatem Sąd Odwoławczy uznał, że wniosek dowodowy spełniający wymogi określone w art. 169§1 k.p.k. w tej przestrzeni nie został wniesiony, a co za tym idzie, nie można mówić o rażącym uchybieniu przez Sąd I instancji art. 170§3 k.p.k. Choć prawidłowo sformułowany wniosek obrońca ponowił w apelacji i został on negatywnie rozpoznany w toku rozprawy apelacyjnej w dniu 20 września 2022r. (k. 360v akt sprawy II K 634/21),

brak jest podstaw do uznania, że intencją skarżącego było zaskarżenie decyzji procesowej Sądu Okręgowego – w zarzucie kasacyjnym jednoznacznie wskazano na naruszenie art. 433§2 k.p.k. w zw. z art. 457§3 k.p.k., polegające na nieprawidłowej kontroli odwoławczej w tym zakresie. Tym samym brak było podstaw do badania prawidłowości postąpienia Sądu Odwoławczego w tym zakresie.

Konkludując, należało uznać, że skarżący nie wykazał, by Sąd Odwoławczy dopuścił się jakiegokolwiek naruszenia prawa, a tym bardziej o rażącym charakterze, które mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia.

W tej sytuacji kasację należało ocenić jako bezzasadną w stopniu oczywistym.

Skazanego, uwzględniając jego sytuację materialną, zwolniono od ponoszenia kosztów sądowych postępowania kasacyjnego.

[SOP]

[ms]